

EGUZKI-EKLIPSEA BEHATZEKO BABES-NEURRIAK

Eguzki-eclipse batez gozatzea esperientzia aparta da, kosmosean dugun lekua gogorarazten diguna. Hala ere, babes egokirik gabe behatzeak lesio okular larriak eta itzulezinak eragin ditzake. Erretina berehalako minik gabe mindu daiteke, eta ondorioak ordu batzuk geroago ager daitezke, baina beranduegi da horiek lehengoratzeko.

Babes egokia erabiltzea ezinbestekoa da

Inoiz ez zaio eguzkiari zuzenean begiratu behar babes egokirik gabe, ezta eguzki-partzial edo anular batean ere.

Era berean, ez dira seguruak metodo inprobisatuak, hala nola eguzkitako betaurrekoak, erradiografiak, argazki negatiboak edo kristal ketuak.

ISO 12312-2 ziurtagiria duten betaurrekoak

Eclipse bat ikusteko modurik errazena eta seguruena **horretarako berariaz diseinatutako betaurrekoak** dira, **ISO 12312-2** arauaren arabera ziurtatuak.

Betaurreko hauek:

- Argi ikusgaia nabarmen murrizten dute.
- Erradiazio ultramorea eta infragorria blokeatzen dute.
- Behaketa labur eta seguruetarako diseinatuta daude.

Garrantzitsua da arauaren amaierako "-2" ari erreparatzea. Aldiz, **ISO 12312-1** araua eguzkitako betaurreko arruntei dagokie, eta ez dute balio eguzkiari begiratzeko.

Betaurreko ziurtatuekin ere, **ez da komeni 45 segundo baino gehiago jarraian behatzea**, eta, aldiro, atsedenaldi laburrak egitea komeni da.

1

Osotasun fasea

Soilik **osotasun fasean**, alegia ilargiak eguzki-diskoa erabat estaltzen duenean, ikus daiteke eklipsea begi hutsez.

Eguzkiaren lehen argia berriz agertu bezain laster, **betaurrekoak jantzi behar dira berehala**.

Etiketatzea eta materialaren egoera

Betaurrekoek honako hauek izan behar dituzte:

- Europako benetako **CE marka**.
- Erabiltzeko jarraibideak.
- Iraungitze-data, materiala iraunkorra ez bada.

Erabili aurretik, baieztatu ez dutela urraturik, pitzadurarik edo kalterik

Zergatik da hain arriskutsua eguzkiari zuzenean begiratzeko?

Eguzkiak hainbat uhin-luzeratan igortzen du erradiazioa, eta honako hauek egin ditzake:

- Erretina erretzea.
- Ikusmenaren galera partziala eragitea.
- Kalte itzulezinak sortzea, baita **eguzki-diskoaren % 1 ikusgarri badago ere**.

Erretinak ez du min-hartzailerik, beraz, kaltea gerta daiteke pertsonak unean bertan ezer nabaritu gabe.

Tresna optikoak erabiltzea

Prismatikoek, teleskopioek edo kamerek argia kontzentratzen dute, eta arriskua areagotzen. Eklipse-betaurrekoak ez dira erabili behar aparatu horietatik begiratzeko.

Teleskopioak edo pertsona adituek instalatutako eguzki-iragazki ziurtatuak dituzten tresnak baino ezin dira erabili.

Zeharkako behaketa-metodoak

Betaurrekoek gain, badaude eguzkiari zuzenean begiratu beharrik ez duten metodo seguruak:

- **Proiektzio estenoipeikoa (pinhole):** Eguzkiaren irudia proiektatzea kartulina bateko zulo txiki baten bidez.
- **Proiektzioa instrumentu astronomiko prestatuekin.**
- **Zuzeneko emankizunak,** erakundeek eta komunikabideek eskainitakoak.

Beste gomendio batzuk

Joan-etorriak

Trafikoa ikuspen oneko eremuetarantz handitzea aurreikusten da.

Honako hau gomendatzen da:

- Hurbileko puntu bat aukeratzea, beharrezkoak ez diren joan-etorriak saihesteko.
- Garaiz iritsi, auto-ilarak saihesteko.
- Buelta modu mailakatuan egitea.
- Ertzaintzaren eta beste agintari batzuen jarraibideei kasu egitea.

Itxarotea eta eguzkitan jartzea

Aurreko orduetan:

- Azalerako eguzki- babes egokia erabiltzea.
- Kapela edo txanoa eramatea.
- Hidratazio egokia mantentzea.

2

Kontu handiz ibili behar da **haurrekin eta pertsona kalteberekin**, behaketa betaurrekoak kendu ez ditzaten.

Eguraldiaren iragarpena

Euskalmeten aurreikuspenak kontuan hartzea komeni da, batez ere arrazoi hauengatik:

- Kostaldeko lanbroak.
- Bero-hodeiak.
- Uda sasoiko trumoi-ekaitzak.

Antolatutako jarduerak

Baliteke elkarte astronomikoek edo tokiko taldeek behaketa publikoak antolatzea, fenomenoaz elkarrekin ikasteko eta goatzeko aukera ona delako.

Komunikazioak

Jende asko dabilen eremuetan, telefonoetako sareak saturatu egin daitezke.

Gomendioa:

- Aurretik mapak edo beharrezkoa den beste informazioa deskargatu.
- Bateria eramangarriak eramatea

Gaueko behaketa: Pertseidak

Abuztuaren 12an eta 13an **pertseidak** izaten dira. Aurten, gainera, **ilargia ilberri fasean** egongo da eta horrek behaketa erraztuko du.

Egonaldia luzatzeko asmoa badago honakoa gomendatzen da:

- Berokia eramatea.
- Bateria eramangarriak edo karga-sistemak izatea.